

NABİ MÜNŞEATINDA MİZAHİ İFADELER VE RAMİ PAŞAYA YAZDIĞI MİZAHİ MEKTUP

*Halil İbrahim HAKSEVER**

ÖZET

17. yy şairlerinden Nabi'nin nazmı gibi nesri de çok güçlüdür. Münşeatinde yer alan mektuplarında süslü ama sağlam bir cümle yapısı vardır. Bu mektuplar çok değişik konuludur ve hem ciddi hem mizahi üslup özellikleri göstermektedir.

Nabi mektuplarını konuya ve şahsa göre değişen bir üslupla yazmıştır. Mevki sahiplerine ve bazı dostlarına çoğunlukla geleneksel inşa üslubuyla saygılı ve ciddi ifadeli cümleler kullanmış; bazen de, çok samimi olduğu kişilere, bir konuyu tasvirli anlatmak istediğinde mizahi tarzda yazmıştır. Nabi'nin benzetmelerle dolu, nükte ve şaka ile karışık cümleleri arasında çok az olarak ağır ifade, inciten ve alay eden bir üslup da görülür.

Kendisine hediye olarak at gönderen Rami'ye teşekkür için yazdığı mektup tam bir mizah örneğidir. Burada atı bir sevgili gibi tasvir etmiş, özelliklerini abartarak yazmıştır.

Bu makalede Münşeattından değişik mizah örnekleri seçilip verilmiş, adı geçen mektubun tam metni de içerik özetiyle birlikte sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Nabi, Mizah, Mizahi Mektup, Nabi Münşeatinde Mizah.

HUMOROUS STATEMENTS IN THE NABİ MÜNŞEAT AND NABİ'S HUMOROUS LETTER TO RAMİ PASHA

ABSTRACT

Nabi who is the greatest poet in 17th century has also very strong prose as well as poetry. He has ornate but strong writing style in his letters that included in his Münşeate. These letters have full of ironical statements and jokes, they also have serious and humorous types.

Nabi wrote letters according to topic and person by using different types. He generally used sentences in a respectful and serious statement to dignitaries and some friends as a traditional construction style, sometimes he wrote in a humorous style to familiars when he wanted to explain a topic with portrayal. The difficult statement lacerating and ridiculing style is seen among Nabi's sentences that filled with imagery, complex with ironical statements and jokes.

The letter written for thanking to Rami Pasha who sent a horse to Nabi for a present is an exactly kind of example of humorous style. He portrayed the horse as a lover and wrote exaggeratively its characteristics here.

* Yrd. Doç. Dr., Ondokuz Mayıs Ü. İlahiyat Fak. El-mek: h.haksever@hotmail.com

In this essay, different humorous examples are chosen and given from Münşeât, the full letter is presented with content summary.

Key Words: Nabi, Humorous, Humorous Letter, Humorous in the Nabi Münşeât.

17.yy'ın münşi şairlerinden Nabi'nin eserleri eski Türk edebiyatı araştırmacıları için hep dikkat çekici olmuştur. Onun manzum eserleri çeşitli yönleriyle araştırılıp incelenmiştir. Mensur metinleri üzerinde de çalışmalar artmaktadır. İnşa alanında da çok başarılı olan (Mengi 1991:28) Nabi'nin Münşeâtı mizahî unsurlar taşıması sebebiyle de tetkike değer niteliktedir. Bu mizahî muhteva araştırmacıların dikkatini çekmiş ve bazı çalışmalar yapılmıştır. (bk. Kaynakça) Nabi'nin şiirlerinde olduğu gibi nesrinde de latifeli, nükteli, ironik unsurlar tesbit edilmiştir. Bu makalede Nabi'nin sayıları tam tesbit edilemeyen mektuplarında görülen bazı nükteli, mizahî ifadeler yer verilecek, tam bir mizah örneği olan müstakil bir mektubu ise ayrıca dikkatlere sunulacaktır¹.

Nabi'nin Mektuplarında Mizah

Şiirde sadeliği istemesine rağmen pek uygulayamayan Nabi, nesirde de o yüzyılda alışılmış süslü inşa tarzına uymuştur. Mektuplarında, şahsa ve konuya göre nisbeten değişse de genellikle uzun, secili ve sanatlı cümleler kaleme almıştır. Duygularını yazılarına çok başarılı bir şekilde yansıtan Nabi, ruh durumuna bağlı olarak bazen ciddi ve resmi, bazen de nükteli ve latifeli bir mizahî üslupla yazmıştır. Mizaha var olan tatlı ve şakacı söyleyişi de, hırpalayan, hicveden tarzı da (Durmuş 2005: Mizah maddesi) mektuplarında kullanmıştır.

a-Nükteli latif mizahlar

Nabi'nin mizah anlayışı genellikle zeka gücünü yansıtan benzetmelerle dolu, nükteli ve tebessüm ettiren tarzdadır. Yazı hünerini göstermek, yaptığı tasvirlerle muhatabını belki daha çok etkilemek ve bir istekte bulunuyorsa daha iyi sonuç almak için mizaha başvurduğu söylenebilir. Özellikle muhatabundan talepte bulunduğu, ciddi değil, mizahî ifadeleri seçtiği görülmektedir.

Meselâ, çok sevdiği bir dostunun kendisini erkenden ziyarete gelmesini (horozlar öttüğünde tavuklar yumurtladığında yola çıkıp hasretten yanan kalp kebabına tuz serpmeye) ifadesiyle istemesi güzel bir benzetmedir:

“horôs-ı subhgâhî âheng-i nevâ dücâce-i dücâ vaz'-ı beyza-i beyzâ eylediği hengâmda.....kebâb-ı dil-i müştâka nemek-feşân-ı tesliyet olmaları mercûdur(2b)”

Huzuruna kabul edilmek istediği veziriazama arzıhalinde (20b), kabule ruhsat olmazsa bir mektup yazmasını ve sadece “lâ”(hayır) veya “ne'am”(evet) kelimelerini yazıp bildirmesini istemesi, onu sanki kabule zorlayan zekice bir ifadedir.

Nabi'nin makam-mevki sahipleriyle arasını hoş tutmak istediği yazdığı mektuplardan anlaşılmaktadır. İhsan beklediği kişilere kendisi de zaman zaman hediyeler göndermiştir. Çokça yazıştığı Silahdar Ağaya Urfa'dan temin ettiği bulguru gönderdiğinde bunun, Hz. Âdem cennetten çıkarıldığında Fidanlar adlı arazide yetiştirdiği özel buğdaydan elde edildiğini ve şifalı olduğunu söylemesi(21b) mübalağa gerçek karışımı bir bilginin Nabi'nin dilindeki ifadesidir. O gördüğü veya görmek istediği iyiliği tasvirde nükteli ve mizahî ifadeler bulmada ustadır.

Halep defterdarı İsmail Efendiden gördüğü ihsanı (aç olan gönül kuşumuza iltifat sofranızdan yiyecek sunmuşsunuz) cümlesiyle anlatır.(42b)

¹ Mektuplarındaki değişik mizah örnekleri Topkapı Revan 1053 nüshasından, Rami Paşa'ya mektubunun metni ise daha sağlam olduğu için Süleymaniye Ktp.Reşid Ef. 873 nüshasından (121a-122b) verilmiştir.

Silahdar Ağadan hediye gelen beygir için teşekkür edip ayrıca atın eğerini de istemesi, onun bir şeyi talep etmede hiç çekinmediğini göstermektedir:

“babayane bir kesme ile bir eğere ihtiyacımız olduğu mukakkaktır.....kendü lütufları bizi küstâh eyledi”(22a)

Yine bir dostuna gönderdiği mektubunda geciken hediye için şu anlamda cümleler yazar: (Bize kavun yollamayı va'd etmiştin.Uzun zamandır tatlı kavuna hasretiz.Bahsi geçtikçe ağzımızın suyunun sel gibi aktığını biliyorsun.Eğer bu sözünü unutursan sana neler ederim.(116a)

Mevki sahibi bir zata yazdığı mektupta da, yeni doğan oğlu Ebülhayr için hediye göndermesine teşekkür etmiş; küçük çocuğunun, kendisine hediye gönderene dua ettiğini, hediyeyi beğendiğini ve yine beklediğini belirtmiş, (ben değil çocuk istiyor, ne yapayım) dercesine, *“cenâbınız a'lemdir garaz anların tama'-ı tıflânesi beyanındadır”*(92b) diye yazmıştır.

Nabi Şam defterdarlığına getirilmesini sağlayan reisülküttap Rami Efendiye teşekkür mektubunda bu mevki beklemekten sabrının kalmadığını belirtirken, çevresinde kırgın olduğu kimseleri de *“hayvanât-ı kadr-nâ-şinâsân(52a)”* diye tasvir eder.

Hamevî Ali Efendi hakkında yazdığı *“latife-güne”* mektupta, onu üst makamdakilere tanıtırken mizahî ifadeler kullanmıştır. Bu kişinin ne kadar hünerli ve becerikli olduğunu abartılı benzetmelerle anlatmış, gerçek bilgi şaka ve nüktenin içinde kaybolmuştur: *“mezbûr bendenizin vücûdu bir şehre benzer ki içinde câmiler medreseler var tabî dükkânları dahi var sâz u söz çalınur kahvehâneler de var...kütüb-i semâviyye-i kadîmenin dekâyık-ı ma'ânîsine ahâlisinden ziyâde vâkıf idüğü mahall-i kıl ü kâl değildir(53b)”*

Kendisine bıçak hediye gönderen Kamanıçe kadısı Mirza Efendiye mektubunda bu hediyeye şaşırıldığını belirtmiş ve parlak bıçak için, dışı güzel ve çekici, içi-özü ise keskin ve öldürücü anlamıyla münafık benzetmesi yapması, Nabi'nin çok keskin ve nükteli zekâsının göstergesidir:

“hârici sîm dâhili âhen ve zâhiri sefid bâtını siyâh olmağla vücûh ile erbâb-ı nifâkın bi-aynihî nümûnesi vâki olmuş...(65a)”

Halini nükte ile anlatmayı seven Nabi, muhtemelen gurbet yıllarında dostu Mehmed Emin'e yazdığı mektupta ona olan iştihakını anlatırken (ayrılık acısı bana öyle zulm ediyor ki bu zulmü taş şişeye, zahid badeye, dostluk nağmeye etmemiştir.....size hasretliğim mahmurun şaraba, sarhoşun kebaba, üşüyenin güneşe olan meylinden daha fazladır) anlamıyla söylemesi(94b) çok latiftir.

Nabi, kendisinin inşa metinlerinde kusur bulmaya çalışan Ali Ağa adlı tanıdığına sitemli mizahî bir mektup yazmış, onun yaptığı ibare hatalarını göstermiş; *“behey insafsız mahdûm, behey yadigâr-ı mahdûm, benin cânım allâme mahdûmum”* şeklindeki hitaplarla ve biraz da alaylı biçimde

“hazret-i Hak fazlınızı efvân eyleye doğrusu fazlınızdan müstefid olduk”(102a) diye dua etmiştir.

b-Hezl-hiciv örneği mizahlar

Mizaha çoğunlukla nükteli, latif yönüyle başvuran Nabi, nadiren hiciv ve hezle yönelmiştir.Bu tarz ifadeleri de, yine iy tanıdığı kişilere karşı ağır şaka ve biraz da alay amacıyla yazmıştır.

Nabi hakkâk Musa adlı Ermeni bir tanıdığına yazdığı mektupta epeyce mizahî ve alaylı üslup kullanmıştır. Hıristiyanlık terimlerini de kullanarak muhatabına ileri derecede şakalar

Turkish Studies

yapmıştır. Kendisinden gelen mektubu açtığında küfür kokusu aldığı, okuduklarını birilerine aktardığında şaşkınlıklarını belirtmiş; şiir ve inşa sahibi ermeni dostunun üslubunu tartışıklarını söylemiştir. Nabi ermeni arkadaşını, üslubunu beğenmeyenlere karşı, şiir meyvesi biraz ham ve yarı pişmiş ise de manasına söz yoktur diyerek savunmuş; onların da, “*eğer nâkûsdan îmân u tevîd beyza-i surhdan mâkiyân-ı berrân ümîd olunursa bunun şi’r ü inşâsından ma’ânî-i tâze me’ûldür(67a)*” (kiliseden tevhit, kırmızı yumurtadan tavuk ümit edilirse bunun şiir ve inşasından güzel manalar umulur) sözüyle karşılık verdiklerini yine Ermeni muhatabına nakletmiştir. Arkadaşına sayfalarca takılan Nabi sonunda da, maksadım lâfize-i şairanedir sakın alınmayasın demiştir.

Nabi Halep’te iken, Silahdar İbrahim Paşa kendisine Mahmud adında, çirkin yüzlü bir hizmetçi tahsis etmiş idi. Paşa oyun gereği Nabi’yi buna “meyilli” göstermiş, hizmetçinin ağzından şaire bir mektup yazdırmıştır. Şaka için yazılan mektup ile Nabi kötü ve zor durumda bırakılmak istenmiştir. Durumu anlayan Nabi de buna cevap olarak, görünüşte hizmetçi Mahmud’a, aslında İbrahim Paşa’ya, ahlakî zaaf atfeden, müstehcen ifadelerle dolu, ağır mizahî bir mektup yollamıştır. Abdülkadir Dağlar tarafından incelenen (bk. Kaynakça) bu mektup, Nabi’nin mizah üslûbunu ne derece ileriye götürebildiğini gösterir. Hezl ve şetm örneklerinin bolca yer aldığı bu mektupta Nabi, muhatabına “behey mekrûh-ı bed-likâ, köpek yatağı, ayı ini, zarta-i dübüran” gibi argolu kelimelerle hitap etmekte; (senden ayrı olmak güzel yüzlü dilberlerle vuslattan daha lezzetlidir...bir şahsın şehveti çok olsa da senin yüzünü gördüğünde erkekliği kesilir(108b) demektedir.

Yine Mahmud’u (aslında İbrahim Paşa’yı) kötülerken “*senin sîne-i nerk-endûduna müşâbih eyleyen bulunur mu deyü bâzâr-ı endîşede çok cüst ü cû eyledim maymunların dübüründen uyuz bâgîrlerin bağrından gayri hatıra gelmedi(107a)*” şeklindeki ifadeleri, Nabi’nin söz silahına aynı silahla karşılık vermedeki becerisini göstermektedir.

Rami Paşaya Mektubu

Nabi, Rami Paşa ile gençlik yıllarında tanışmış, hac yolculuğunu birlikte yapmıştır. (Karahan 1987:17) Rami’nin yetişmesinde ve devlet kademelerine yükselmesinde emeği çok olan Nabi, ondan himaye de görmüş, samimi ilişkisini hayat boyu devam ettirmiştir. Bunun yansıması olarak Münşeatinde Rami’ye yazdığı mektuplar çok göze çarpar.

İncelediğimiz nüshadaki kayda(5b) göre Nabi, Halep yıllarının sonuna doğru Rami Efendiye bir mektup yazıp halini arz etmiştir. Yetmiş yaşına geldiğini, yayan yürümekten yorulduğunu belirtmiş, bulunduğu beldede bir insanda atın olmamasının utanç sebebi kabul edildiğini söyleyip acilen at istemiştir. Nabi’nin bu isteği karşılık bulmuş, kendisine istediği gibi bir at gönderilmiştir. Bu hediyeye mukabil Nabi çok güzel, mizahî bir mektup kaleme almıştır.

Bu mektuptaki mizahî ifadeler Nabi’nin çok sevdiği at üzerinedir. Şair, hediyeden duyduğu sevinci atla ilgili kavramlar ve yaptığı teşbihlerle göstermiş, süslü ve biraz ağır cümlelerle yazmıştır.

Mektubuna saygılı ve samimi “oğlum hazretleri” hitabıyla başlamış, ihtiyaç duyduğu bir zamanda gelen bu hediye tasvirini yapmıştır. Atın peri gibi ruhanî yürüyüşlü olduğunu söyleyip dua etmiştir. Atın ne kadar güzel siması olduğunu, bakışlarının gamze-i canan gibi mütecessis olduğunu, yürüyüşünü gören âşıkların kendi sevgililerini unutacaklarını hem manzum hem mensur olarak belirtmiştir. Atın her nalını Hüsrev Perviz’in atına, her kirpiğini savaştı Rüstem’in kıpkırmızı gözlerine, saçlarını hurilerin kâküllerine benzetmiş, onlardan da üstün tutmuştur. Hareketlerini gören beşer ve melek ona meftun olur demiştir.

Turkish Studies

Seyisi sabah akşam tımar ettikçe atın her tüyü kıskançları yaralar, sevenlerin gönüllerini rahatlatır der. Köşesine çekilmiş ihtiyara hediye edilip meşhur olan atın a'zası sanki her cins mahlukâtın uzuvlarından terekküp etmiştir. Nabi atın tasvirine devamla şöyle der:

Alnı Mina koçundan, gözü Harem-i şerif ceylanından, boynu ve saçı cennet hurilerinden, göğsü Kahraman'dan, karnı büyük şarap küpünden, arkası İskender'in tahtından, el ve ayağı Hazreti Süleyman'ın bahçelerinin sütunlarından, kalçası dolgun güzellerden, bilekleri dünyayı boynuzunda taşıyan öküzden, nefesi cennet tavusundan, tırnağı Cemşid'in meyhanesinden, kuvveti arslandan, derisi kaplandan toplanmış olduğu kat'î delillerle sabittir.

Duyduğu sevinçten dolayı nüktedan mizacıyla bu kadar abartılı teşbihler yapan Nabi, atın alnına "et-te'ennî mine'r-rahmân" (yavaş-tedbirli hareket Rahmandan), tırnaklarına da "el-aceletü mine's-şeytân (acele etmek ise şeytandandır) ibaresinin Allah tarafından yazılı olduğunu söyler. Böyle güzel bir atla kırlarda dolaşacağını ilâve ederek dua ile mektubunu bitirir

Yukardaki örneklerle birlikte bu mektup metni de, Nabi'de mizah anlayışının ne kadar kuvvetli olduğunu gösterir. Tatlı, incitmeyen, nükteli ifadelerde usta olan Nabi, gerektiğinde hiciv dolu argolu cümleler de yazmış, bir üslup ustası olduğunu ispat etmiştir.

Reîsülküttâb Râmî Efendi Tarafından Nâbî Efendiye Bir Re's Bârgîr-i Hôş-seyr ü Şîrîn-refâtâr İrsâl Olundukda Teşekkürâne Gönderdiği Mektûbdur

Sa'âdetlü devletlü inâyetlü nûr-ı bâsıra-i ümîdüm efendi oğlum hazretleriniün seng-i rikâb-ı ikbâllerine efsâr-ı iftikârile semend-i zerkeş-i sine-bend-i senâ ve yekrân-ı icâbet-peyvend-i du'â ihdâsı zemîninde kümeyt-i meydân-neverd-i kalem-i fersûde-pâ bu vechile cevlânger-i sâha-i inhâ olur ki benüüm inâyetlü âttıfetlü nûr-ı çeşmüm efendi oğlum hazretleri eşref-i ezmânda nemîka-i anber-efşânunuza mashûb-ı tavîle-i eltâfunuzdan bir esb-i perî-girdâr-ı rûhânî-refâtâr ihdâsıyla bu piyâde nat'-ı hamûli hâkden ref' buyurmuşsuz Hazret-i vâhibü'l-mürâdât ve mâlik-i ezmine-i kâ'inât celle şânühû hem-vâre bâre-i ikbâli zîr-rân ve inân-ı inâyetünüzi peyveste-i râh-ı dîvân-ı umûr-ı hâcetmendân eyleye âmîn

Hosâ semend-i mülâyim ki hîn-i refâtârı

Unutdurur dil-i uşşâka şive-i yârı

Nigâhı gamze-i cânân gibi tecessüs eder

Hırâm-ı dil-keşine dil veren giriftârı

Husûsa çekide-i hâme-i şîrîn-hurâmunuz müfâdı üzre kendi âzmûde-i rükûb-ı şeref-mashûbunuz olduğu kat kat ilâve-i neşât olup galebe-i şifât-ı hakîkiyye-i müntehabânenüzden nâşî mu'âmele-i takdîm ve te'diye-i resm-i îsâr bu peder-i nâ-tüvânı râyiz-i tekâver-i iftihâr eylemişdür hazret-i hakîm-i çâresâz kasr-ı hayrunuzı dâimâ cilvegâh-ı nesîm-i ihtizâz eyleye tenâsüb-i a'zâ ve tevâfuk-ı sîmâsı hod zincir-i tahrîrile gâilesinden vârestedür

Armağan gitse olur Çine hele tasvîri

Bu kadar ancak olur hak bu ki hüsn-i sîmâ

Her na'li şebdîz-i Hüsvrev-i pervîz ve her mûy-ı müjgânı çeşm-i gül-gûn-ı Rüstem-i pür-sitîz olmağa şâyândur turre-i havrâ-rikâb-güzâr-ı kemterîn-târ-ı nâsiye-i anberîn ve kemer-i cevzâ-palân-ı gerdân-ı sine-bend-i sîmîni olmak ednâ evsâfidur

Beşer meftûn-ı etvârı melek hayrân-ı refâtârı

Nola düşse hırâm itdükçe hayret zîr ü bâlâyâ

Mehâsin-i bî-kerân-ı sûrîsinden kat'-ı nazar tîmârger-i mîsrî-nijâd her subh u şâm endâmın hârîde-i mahaşşe-i tîmâr itdükçe her bün-i mûyından tecrîh-i hussâd-ı bed-hâh ve tefrîh-i esdikâ-yı nîk-hâh makûlesi hezârân ma'ânî-i dakika mütesâkât olmadadır cenâb-ı kerîmü's-şânunuz gibi bir nûr-ı dîde-i e'âlî ve imâme-i subha-i ahâlî bu kûşe-güzîn-i peygüle-i inzivâyâ ihdâ

Turkish Studies

buyurmağla bu rahş-ı dil-ârâ dahi şöhre-i efvâh-ı i'tibâr olacağı cerîde-i takdîr-i hudâvendide mestûr olmağla emsâlinden imtiyâz için a'zâ-yı hoş-nümâsı gûyâ cemî'-i ecnâs-ı mahlûkâtun müntehabât-ı a'zâsından terkîb olunup cebhesi kebş-i Mînâ ve çeşmi âhû-yı Haremden ve gerden ü gîsûsı hûrân-ı behiştiden ve sînesi siper-i Kahramâniden ve şikemi hum-ı hüsrevâniden ve püştü serîr-İskenderîden ve dest ü pâsı siper-i sûtûn-ı Çâr-bâğ-ı Süleymâniden ve sürîni hûbân-ı tenâverden ve bilekleri gâv-ı zemînden ve dümi tâvûs-ı cennetden ve kâse-i sümme meyhâne-i Cemşiddeden ve kuvveti şîrden ve postu pelengden mürekkeb olduğu akvâ-yı delâil ü ahkem-i berâhîn ile imzâ-kerde-i ashâb-ı nazardur kâ'ide-i külliye-i müstemirre-i âlem üzre cemî'-i zamânda nev'-i hedâyâ muhîti etrâf-ı bilâddan merkez-i dâ'ire-i câh u celâl-i âsitâne-i hilâfet-penâh ebbedallâhü ebkâhü cânibine mütevârid olagelmış iken bi-hamdillâhi te'âlâ meyâmin-i zât-ı kerîmünüz ol kâ'ideye münâfi bu dâ'i-i kadîmi âsitâne-i rif'atünüzden ihdâ-yı rahş şevkiyle ihtisâs u infîrâda nâ'il buyurduğunuz a'lâ-yı tabakât-ı teşekkür ü iftihârdur Cenâb-ı İlâhî hemîşe vucûd-ı kerîmünüzü masdar-ı muhteri'ât-ı eltâf eyleye el-hak şimdiki hâlet bî-tâbî-i pîrânemüze nisbetle zîr-rân-ı nâ-tüvânumuz olıcak huyûl makûlesinin sahîfe-i beyâz-ı pîşânında et-te'ennî mine'r-rahmân ve sevâd-ı hâfîresinde el-aceletü mine's-şeytân kelîmâtü müntekâş bulunmak zebûnî-i pîrânemüze evfak bir ma'nâdur el-hamdü lillâhi te'âlâ tamâm câdde-i murâda muvâfîk harekât-ı mu'tedileye muvaffak bulunmağla

Sübhânallâh tamâm-ı ser-tâ-pâyeş
Der-kâlib-i ârzû-yı men rîhteend²

manzûmın hamâ'il-i gerden-i dil-ârâsı itdüreyim şevk-i rukûbı bu nâ-tüvâne ârâmı harâmı idüp

Hem-çün şarâb-ı telh be-reghâ-yı mey-perest
Her kûçeî ki hest be-âlem devîdenest³

me'âli üzre birkaç gün âvâre-i mesîre-i hevâ olacağımız bî-ihyârdur benim nûr-ı didem tekellûf ber-taraf bu gûne bârgîr-i hoş-nümâyâ nâ'il olduğumuz sizin dahi ma'lûmunuzdur Bâkî ömret

KAYNAKÇA

- DAĞLAR, Abdülkadir (2009), "Nabi'nin Mizah-Hezel Örneği Bir Mektup Şerhi", **III. Klasik Türk Edebiyatı Sempozyumu** (Prof. Cem Dilçin Adına) Bildiriler 13 Şubat 2009 Kayseri.
- DURMUŞ, İsmail (2005), Mizah, **TDV İslam Ansiklopedisi**, c.30, İstanbul.
- KAPLAN, Mahmut (2008), **Nabi'nin Mizah Anlayışı**, Profesör Abdülkadir Karahan Anısına Uluslararası Divan Edebiyatı Sempozyumu 27-28 Mayıs 2008 Bildiriler, İstanbul.
- KARAHAN, Abdülkadir(1987), **Nabi**, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayını, Ankara.
- MENGİ, Mine (1991), **Divan Şiirinde Hikemî Tarzın Büyük Temsilcisi Nâbî**, Ankara.
- ÜN, Cumhur, **Nabinin Bir Latifesi** (2008), Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi, S. 1.

² Baştan ayağa subhana'llah. Onu tam benim istediğim kalıba dökmüşler. Acı şarap ayaşın damarlarında hızla yayıldığı gibi, dünyada bulunan her sokakta koşturmaktadır.